

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO TÍNH TỰ GIÁC, TÍCH CỰC TRONG HỌC TẬP MÔN BÓNG ĐÁ TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG THƯƠNG TP.HCM

Trần Văn Lượng

Trường Cao đẳng Công thương Thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt: Nghiên cứu nhằm đề xuất một số giải pháp nâng cao tính tự giác và tích cực trong học tập môn Bóng đá của sinh viên tại Trường Cao đẳng Công Thương TP.HCM. Thông qua các phương pháp nghiên cứu như phân tích tài liệu, điều tra bằng bảng hỏi, quan sát sự phạm và xử lý số liệu thống kê, nghiên cứu đã đánh giá thực trạng thái độ học tập của sinh viên đối với môn Bóng đá. Kết quả cho thấy mức độ tự giác và tích cực của sinh viên trong giờ học còn hạn chế. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất một số giải pháp như đổi mới phương pháp giảng dạy, tăng cường hoạt động thực hành, tổ chức thi đấu và khuyến khích sinh viên tham gia các hoạt động ngoại khóa. Các giải pháp này góp phần nâng cao hứng thú học tập và hiệu quả giảng dạy môn Bóng đá trong nhà trường.

Từ khóa: Bóng đá, tính tự giác, tính tích cực, giáo dục thể chất, sinh viên.

SOME SOLUTIONS TO ENHANCE STUDENTS' SELF-AWARENESS AND ACTIVENESS IN LEARNING FOOTBALL AT HO CHI MINH CITY COLLEGE OF INDUSTRY AND TRADE

Abstract: The study aims to propose several solutions to improve students' self-discipline and activeness in learning the Football course at Ho Chi Minh City College of Industry and Trade. Through research methods such as document analysis, questionnaire surveys, pedagogical observation, and statistical data processing, the study assessed the current situation of students' learning attitudes toward the Football subject. The results show that the level of students' self-discipline and activeness during class is still limited. Based on these findings, the study proposes several solutions, including innovating teaching methods, increasing practical activities, organizing competitions, and encouraging students to participate in extracurricular activities. These solutions are expected to enhance students' learning interest and improve the teaching effectiveness of the Football subject at the institution.

Keywords: football; self-discipline; activeness; physical education; students.

Nhận bài: 18/03/2026

Phản biện: 15/04/2026

Duyệt đăng: 19/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục thể chất đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao sức khỏe và phát triển toàn diện cho sinh viên. Trong chương trình giáo dục thể chất tại các trường cao đẳng và đại học, bóng đá là môn thể thao phổ biến, giúp rèn luyện thể lực, phát triển kỹ năng vận động, tinh thần đồng đội và ý thức kỷ luật. Tại Trường Cao đẳng Công Thương TP. Hồ Chí Minh, môn bóng đá được nhiều sinh viên quan tâm và tham gia học tập. Tuy nhiên, trong quá trình giảng dạy vẫn còn một số sinh viên chưa thực sự tích cực và tự giác trong luyện tập, dẫn đến hiệu quả học tập chưa cao.

Vì vậy, việc nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao tính tự giác và tích cực trong học tập môn bóng đá của sinh viên là cần thiết. Điều này không chỉ góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy môn học mà còn thúc đẩy phong trào thể dục thể thao trong nhà trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng giảng dạy môn bóng đá tại Trường Cao đẳng Công Thương TP.HCM

Hiện nay, môn bóng đá là một trong những nội dung được giảng dạy trong chương trình giáo dục thể chất của Trường Cao đẳng Công Thương TP.HCM.

Nội dung giảng dạy bao gồm các kỹ thuật cơ bản như: dẫn bóng, chuyền bóng, sút bóng, không chế bóng, cùng với các nội dung chiến thuật cơ bản trong thi đấu.

Trong quá trình giảng dạy, giảng viên thường kết hợp giữa phương pháp giảng giải lý thuyết, làm mẫu kỹ thuật và tổ chức luyện tập thực hành trên sân.

Ngoài ra, các hình thức thi đấu đối kháng giữa các nhóm sinh viên cũng được tổ chức nhằm tạo điều kiện cho sinh viên vận dụng các kỹ thuật đã học vào thực tế.

Tuy nhiên, qua quá trình giảng dạy và quan sát thực tế cho thấy vẫn còn một số hạn chế. Một số sinh viên chưa tích cực tham gia luyện tập, còn phụ thuộc nhiều vào sự hướng dẫn của giảng viên. Nhiều sinh viên chưa chủ động rèn luyện ngoài giờ học, dẫn đến kỹ năng thực hành còn hạn chế.

Bên cạnh đó, trình độ kỹ thuật giữa các sinh viên không đồng đều, khiến cho việc tổ chức giảng dạy gặp nhiều khó khăn.

2.2. Những thuận lợi và khó khăn

2.2.1. Thuận lợi

Trong quá trình giảng dạy tác giả nhận thấy một trong những thuận lợi quan trọng trong quá trình giảng dạy và học tập môn Bóng đá tại Trường Cao

đảng Công Thương TP.HCM là luôn nhận được sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của Đảng ủy và Ban Giám hiệu nhà trường. Sự quan tâm này được thể hiện thông qua việc định hướng phát triển giáo dục thể chất nâng cao sức khỏe của sinh viên, tạo điều kiện về cơ sở vật chất, sân bãi, trang thiết bị cũng như khuyến khích các hoạt động tập luyện và thi đấu các giải thể thao trong sinh viên. Nhờ đó, việc tổ chức giảng dạy và học tập môn Bóng đá có điều kiện thuận lợi để thu hút cũng như tạo thêm động lực tập luyện của sinh viên và cũng nâng cao chất lượng và hiệu quả của môn học giáo dục Thể chất nói chung và môn Bóng đá nói riêng.

Môn bóng đá là môn thể thao được yêu thích và được gọi như môn thể thao “Vua” bởi khi tập luyện, thi đấu hay là khán giả đều mang lại những cảm xúc đặc biệt cũng như mức độ phổ biến không chỉ Việt Nam mà trên toàn thế giới. Chính vì vậy nhiều sinh viên yêu thích lựa chọn tập luyện cũng là thuận lợi cho việc tổ chức giảng dạy.

Đội ngũ giảng viên giáo dục thể chất của nhà trường có chuyên môn và kinh nghiệm nhiều năm trong giảng dạy và làm phong trào thể thao. Ngoài ra, sự phát triển của công nghệ thông tin, truyền thông về các hoạt động đời sống thể thao cũng hỗ trợ tích cực cho quá trình giảng dạy và học tập.

2.2.2. *Khó khăn*

Bên cạnh những thuận lợi, quá trình giảng dạy và học tập môn Bóng đá tại Trường Cao đẳng Công Thương TP.HCM vẫn còn tồn tại một số khó khăn nhất định. Trước hết, tính tự giác và mức độ tích cực trong học tập của một số sinh viên chưa cao. Còn có những nhóm sinh viên tham gia học tập với tâm lý đối phó, chưa chủ động rèn luyện kỹ thuật và thể lực ngoài giờ học, dẫn đến hiệu quả tiếp thu kiến thức và kỹ năng cần thiết trong thi đấu còn hạn chế.

Bên cạnh đó trình độ và khả năng phối hợp vận động của sinh viên giữa các thành viên trong lớp, các nhóm còn có sự chênh lệch khá lớn. Một số sinh viên đã có nền tảng chơi bóng đá từ trước nên tiếp thu kỹ thuật nhanh và nhóm này thường tự giác tốt hơn, trong khi nhiều sinh viên khác chưa có kinh nghiệm, kỹ năng cơ bản còn cần cải thiện nhiều nhưng tính chủ động khi tập luyện chưa cao. Sự khác biệt này gây khó khăn cho giảng viên trong việc tổ chức nội dung giảng dạy, phân chia nhóm tập luyện và đảm bảo tiến độ chung của giờ học.

2.3. **Giải pháp nâng cao tính tự giác, tích cực**

2.3.1. *Sử dụng phương pháp truyền thống có chọn lọc để phù hợp với xu hướng hiện nay*

Trong giảng dạy các môn thể thao nói chung và môn Bóng đá tại Trường Cao đẳng Công Thương

TP.HCM, việc sử dụng các phương pháp giảng dạy truyền thống vẫn giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành kỹ năng cơ bản và nền tảng kỹ thuật cho sinh viên. Tuy nhiên, để đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục và nâng cao tính tự giác, tích cực của người học, các phương pháp truyền thống cần được vận dụng một cách có chọn lọc và linh hoạt, phù hợp với xu hướng giảng dạy hiện nay.

Cụ thể, giảng viên đã kết hợp giữa phương pháp thi phạm, giảng giải, luyện tập lặp lại với các mức độ tăng dần độ khó của kỹ thuật. Hình thức tổ chức học và luyện tập tự giác, tích cực như làm việc theo nhóm, thi đấu nhỏ, trò chơi vận động và các bài tập tình huống. Việc lựa chọn và điều chỉnh phương pháp luôn dựa trên trình độ, khả năng vận động và mức độ tiếp thu của sinh viên trong từng lớp học. Qua đó giúp sinh viên dễ dàng nắm bắt kỹ thuật cơ bản, đồng thời tạo môi trường học tập với chủ trương tăng cường sự chủ động và hứng thú trong quá trình học tập.

Bên cạnh đó, giảng viên cũng luôn chú trọng đổi mới cách tổ chức giờ học, kết hợp giữa nội dung kỹ thuật với các hoạt động thực hành và thi đấu nhằm giúp sinh viên vận dụng kỹ thuật, chiến thuật đã học vào thực tế tập luyện và thi đấu. Việc áp dụng linh hoạt các phương pháp truyền thống cùng với những yếu tố đổi mới góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy, phát huy tính tự giác, tích cực và tinh thần đoàn kết, kỷ luật và khắc phục khó khăn của sinh viên trong quá trình học tập môn Bóng đá.

2.3.2. *Lấy người học làm trung tâm*

Trong xu thế phát triển của giáo dục hiện nay, việc tổ chức dạy học theo định hướng lấy người học làm trung tâm đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả giảng dạy và phát huy tính chủ động của sinh viên. Đối với môn Bóng đá tại Trường Cao đẳng Công Thương TP.HCM, phương pháp này giúp sinh viên không chỉ tiếp thu kiến thức và kỹ thuật một cách thụ động mà còn tích cực tham gia vào quá trình kích thích quá trình tự học tập và rèn luyện, chủ động tập luyện ngoại khóa để nâng thành tích học cũng như thành tích thi đấu.

Trong quá trình giảng dạy giảng viên luôn tạo điều kiện để sinh viên được là người trực tiếp tham gia nhiều hơn vào các hoạt động thực hành kỹ thuật, thảo luận và luyện tập theo nhóm. Thông qua các bài tập tình huống, thi đấu nhóm nhỏ hoặc các trò chơi vận động, sinh viên có cơ hội vận dụng kỹ thuật đã học vào thực tế, đồng thời rèn luyện khả năng phối hợp, tư duy chiến thuật và tinh thần đồng đội. Việc tổ chức các hình thức học tập đa dạng từ đó giúp sinh viên chủ động tìm hiểu, tự đánh giá khả năng của bản thân và từng bước phát triển trình độ của mình trong môn học Bóng đá.

Bên cạnh đó, trong giảng dạy thì giảng viên luôn chú trọng đến sự khác biệt về trình độ, thể lực và kinh nghiệm của các nhóm sinh viên để từ đó có cách tổ chức học tập và rèn luyện phù hợp. Giảng viên cũng quan tâm đến phân nhóm tập luyện theo trình độ hoặc giao nhiệm vụ cụ thể cho từng nhóm đã giúp sinh viên phát huy thế mạnh của mình, đồng thời hỗ trợ những sinh viên còn hạn chế ở những kỹ năng nhất định hoàn thiện trong quá trình học tập.

2.3.3. Áp dụng trí tuệ nhân tạo

Nhờ sự phát triển của công nghệ, AI có khả năng thu thập, xử lý và phân tích dữ liệu chuyển động của người tập một cách nhanh chóng và chính xác. Thông qua việc nhận dạng hình ảnh và chuyển động, hệ thống có thể theo dõi từng động tác của người học, so sánh với biên độ động tác của kỹ thuật chuẩn, từ đó phát hiện những sai lệch trong tư thế, lực, tốc độ di chuyển hoặc góc độ thực hiện kỹ thuật động tác.

Bên cạnh đó, việc sử dụng video kết hợp với các phần mềm phân tích chuyển động giúp quá trình học tập trở nên trực quan và hiệu quả hơn. Khi sinh viên thực hiện một kỹ thuật, giáo viên quay lại toàn bộ quá trình bằng điện thoại, máy quay hoặc các thiết bị ghi hình chuyên dụng. Sau đó, các phần mềm phân tích sẽ cho phép phát lại video ở chế độ chậm, dừng hình tại các thời điểm quan trọng, đo góc kỹ thuật, quỹ đạo chuyển động hoặc tốc độ của động tác. Nhờ vậy, sinh viên có thể quan sát rõ ràng từng chi tiết trong kỹ thuật của mình, nhận ra những lỗi mà khi thực hiện bình thường khó có thể tự nhận thấy.

2.4. Kiến nghị

Kính đề nghị Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường quan tâm hơn nữa đến công tác giáo dục thể chất, đầu tư nâng cấp sân bãi, trang thiết bị và dụng cụ tập luyện phục vụ cho việc giảng dạy và học tập môn Bóng đá. Đồng thời tạo điều kiện tổ

chức nhiều hoạt động thể thao, giải đấu và phong trào bóng đá trong sinh viên nhằm khuyến khích tinh thần và đam mê môn học hơn nữa.

Đối với giảng viên giáo dục thể chất: Cần tiếp tục đổi mới kết hợp nhiều phương pháp giảng dạy theo hướng phát huy tính chủ động, tích cực của sinh viên; tăng cường tổ chức các hình thức học tập đa dạng như thi đấu, trò chơi vận động, học theo nhóm. Bên cạnh đó, giảng viên nên ứng dụng công nghệ thông tin, sử dụng video phân tích kỹ thuật để giúp sinh viên nhận biết và sửa sai động tác một cách hiệu quả

Đối với sinh viên: Sinh viên cần chủ động tham gia luyện tập, tích cực tham gia các câu lạc bộ và hoạt động thể thao của nhà trường để nâng cao kỹ năng, thể lực và tinh thần đoàn kết.

III. KẾT LUẬN

Qua quá trình nghiên cứu đề tài “Một số giải pháp nâng cao tính tự giác, tích cực trong học tập môn Bóng đá tại Trường Cao đẳng Công Thương TP.HCM”, có thể rút ra một số kết luận sau:

Thứ nhất, môn Bóng đá là một trong những nội dung quan trọng của chương trình giáo dục thể chất, góp phần phát triển thể lực, kỹ năng vận động, tinh thần đồng đội và ý thức kỷ luật cho sinh viên. Tuy nhiên một số sinh viên khi học tập mang tính đối phó, chưa chủ động luyện tập ngoài giờ, dẫn đến hiệu quả tiếp thu kỹ thuật và phát triển thể lực chưa cao.

Thứ hai, thông qua việc phân tích thực trạng, đề tài đã xác định được các nguyên nhân chính ảnh hưởng đến tính tự giác và tích cực của sinh viên như: phương pháp giảng dạy còn mang tính truyền thống, cơ sở vật chất về công nghệ hỗ trợ như máy bắn bóng, hệ thống công nghệ phần mềm phân tích về hình ảnh kỹ thuật còn hạn chế. Nhận thức của sinh viên về vai trò của môn học chưa đầy đủ, cũng như thiếu các giải thi đấu phong trào trong và ngoài nhà trường còn ít, từ đó tạo động lực rèn luyện bị giảm xuống.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). Giáo trình Giáo dục thể chất trong trường đại học. FIFA Training Centre (2022). Football Coaching Manual. Luckin, R., George, K., & Cukurova, M. (2025). Ứng dụng AI trong giáo dục – Tiếp cận AI để nâng cao chất lượng đào tạo. Hà Nội: Nhà xuất bản Lao Động, phát hành bởi Alphabooks. Nguyễn Mậu Loan (2004). Tâm lý học thể dục thể thao. Hà Nội: Nhà xuất bản Giáo dục. Vũ Đức Thu, Trương Anh Tuấn (2009). Giáo trình Lý luận và phương pháp thể dục thể thao. Hà Nội: Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.